

ESPERANÇA CAMPS

«La llengua no s'ha d'imposar»

Esperança Camps (Ciutadella, 1964), periodista i escriptora, és la consellera de Transparència, Participació i Cultura del Govern balear, de la qual també depenen Joventut i Esports.

*Entrevista de Miquel Payeras
Fotografies d'Isaac Buj*

Que el Govern balear hagi decidit entrar al setembre a l'Institut Ramon Llull què significa?

—És el retorn a la normalitat. No es pot oblidar que les illes Balears foren una de les parts que fundaren l'Institut Ramon Llull i la decisió presa ara de retornar-hi no és més que la recuperació de la normalitat, el que no fou normal va ser sortir-ne. Per una altra banda, per als creadors suposa la recuperació d'un important instrument per difondre les seves obres cap a l'exterior. A la vegada, és la consolidació institucional i formal

del fet que la cultura feta a les illes Balears forma un part d'un tot que és el fet cultural català.

—**No portarà complicacions per als socialistes il·lencs davant de la central federal del PSOE el fet que el Govern entri en un organisme del Govern de la Generalitat que vol segregar Catalunya d'Espanya?**

—No veig per què n'hi hauria d'haver, de problemes. És una decisió cultural sense cap més implicació. Només és una decisió que afecta la cultura, parlem només d'això, d'assolir la màxima difusió possible per a les creacions culturals

que es fan a les illes Balears. No crec que altres consideracions hagin de tenir gens d'importància.

—**Per quan es preveu el retorn de la recepció a Balears dels canals de Televisió de Catalunya perduts?**

—Hi estem treballant. Volem fer totes les passes que siguin necessàries amb la màxima rapidesa possible però també sense equivocacions per no haver de rectificar res més tard. Quan puguem, recuperarem els canals i ja no s'hauran de fer més passes enrere.

—**Què suposa per a la normalització del català a Balears que dos grups del** →

→ **Parlament, PP i Ciutadans, amb 20 i 2 escons respectivament –sobre 59-, no participin de la idea lingüística que tenen la resta?**

—És un drama que hi hagi forces polítiques que no segueixin les recomanacions que fa la Universitat de les Illes Balears (UIB) amb relació a tot el que afecta a l'ús de la llengua. És una llàstima i evidentment és dolent. Amb aquest Govern estarem (amb relació al català) millor que abans amb l'anterior, clar, però no es pot obviar que no és bo que aquests partits es desmarquin en això. Ja ho he dit en diverses ocasions: la llengua no s'ha d'imposar, és bo que no es deixin en mans dels polítics segons quines decisions sinó que tots hauríem de fer cas del que diu sobre això la UIB. L'ideal seria que PP i Ciutadans també s'hi avinguessin, però no és possible de moment.

—**El Govern del segon pacte de progrés (2007-2011) va aprovar un decret de normalització lingüística que volia promoure el català en tots els àmbits socials. Es preveu fer res de semblant, ara?**

—L'objectiu immediat és refer la Direcció General de Política Lingüística que fou liquidada per l'anterior Govern, fins i tot va dispersar els funcionaris. Una vegada reconstruïda la Direcció General, avaluarem què hem de recuperar del que es va fer abans. La política lingüística ha de ser transversal, ha de ser efectiva a tots els àmbits del Govern i per tant també de la societat. Per exemple, hem d'aconseguir que el comerç, els restaurants i els bars ofereixin els seus productes normalment en català, a més d'altres idiomes. La llengua no s'ha d'imposar, ni hi ha d'haver multes per no usar-la, però hem de ser capaços de convèncer els hotelers, els comerciants, els restauradors... que a més d'usar l'espanyol i d'altres idiomes als seus establiments també usin el català perquè els usuaris dels seus negocis tenen dret a rebre la informació en la nostra llengua.

—**Quina situació té ara mateix el català a les Illes?**

—No ho sabem. Farem una diagnosi tot d'una que puguem i, en funció del resultat, actuarem. La intuïció que tenim, però, és que l'ús social no és massa bo.

—**Què passarà amb IB3?**

—Que retornarà a la normalitat de l'ús de la llengua. Els informatius s'han

«L'objectiu immediat és refer la Direcció General de Política Lingüística que fou liquidada per l'anterior Govern»

de fer totalment en el registre lingüístic que recomana la UIB, que és el formal. I el català que s'usi en pantalla, a tots els programes, ha de ser correcte i digne. Per una altra banda, tot s'haurà d'emetre doblat, les pel·lícules i la publicitat també.

—**Quan s'elegirà la nova Direcció?**

—Per mi ja fan tard, els grups parlamentaris. Ja l'haurien d'haver triada. Però de moment no és així. Res no és fàcil, amb IB3. Per exemple, ens trobem amb un consell de direcció que té tots els seus membres elegits pel PP. És insòlit en una televisió pública. Més que això, jo diria que és una indecència. Però les

decisiones han de ser preses, ja dic, pels grups parlamentaris. Jo no posaré les mans a IB3, però sí que vull complir amb la meua responsabilitat: que la normalitat hi retorni, que es facin els programes dignes i amb un ús correcte de la llengua i, després, hem d'assolir una nova llei de ràdio i televisió pública que fixi el model que ha de seguir IB3: quin paper social ha de tenir, com ha de vertebrar les Illes, el paper de les illes menors...

—A la televisió el que mana són els doblers, IB3 té un pressupost de 30 milions: prou o massa poc?

—És el que hi ha. El que és important és usar aquests doblers de la millor manera possible. No crec que s'hagin de gastar, per exemple i com es fa encara ara, pagant a una productora externa perquè elabori els informatius. Els doblers s'han de destinar a assolir una televisió pública normalitzada, de qualitat, en català i que sigui plural.

—La indústria cultural ha quedat molt minvada per culpa de la crisi i la manca d'ajudes del Govern de José Ramón Bauzá. Quines mesures penseu posar en marxa per recuperar-la?

—Els creadors de cultura han continuat fent la seva feina, han continuat creant, tot i que és cert que no han tingut els canals ni les ajudes per difondre les seves creacions. En això estem fent feina, per crear els canals que ajudin a mostrar la seva creació, que se'n faci la màxima difusió possible. I per això, com he dit abans, retornarem a l'Institut Ramon Llull. Per una altra banda, l'Institut d'Estudis Baleàrics, al qual canviaren el nom, serà un instrument adient per impulsar la feina dels nostres creadors.

—I les editorials?

—El món editorial ha patit la crisi i la manca d'ajudes de tal manera que ha quedat assolat. Queden molt poques empreses i són molt petites. En aquest àmbit s'ha patit la fallida i tancament de l'Editorial Moll, que ha estat un drama per a tots els ciutadans i per a la cultura, però sobretot per al món editorial perquè, a banda de la desaparició mateixa,

ha afectat d'altres empreses. La situació és dramàtica. Hem de valorar com podem actuar per evitar que, primer de tot, les empreses que encara estan dretes caiguin i, després, què hem de fer perquè s'enforteixin. Encara no sé què farem exactament, però sí que estic segura que un país necessita tenir unes editorials fortes.

—Com serà la política esportiva de la conselleria?

—Estem estudiant les línies que posarem en marxa. En aquests moments fem una radiografia de quin és el panorama i les necessitats que cal afrontar. Hi ha moltes federacions esportives i, per tant, molts àmbits amb interessos diversos. A banda d'això, l'objectiu fonamental ha de ser que l'esport de base, i l'escolar, serveixi perquè els fillets no caiguin en pràctiques dolentes, que s'estalviïn els perills que tots coneixem.

—Quines actuacions es faran respecte a la joventut?

—Ho estem estudiant, també. Ens hem trobat molt de descontrol en el departament de Joventut i hem d'aclarir què hi ha i com està per després actuar-hi. Igual que passa amb els esports, no podem prendre decisions fins que coneguem quina és la radiografia exacta i, per descomptat, també dependrà d'un factor molt important com és l'econòmic. La veritat és que ens hem trobat els calaixos no gaire plens, així que tot dependrà dels pressupostos de l'any que ve.

—Com avalua la idea de Podem de crear "l'escò 60", és a dir, la possibilitat que representants d'organitzacions socials intervinguin en el Parlament (que té 59 escons, d'aquí el nom)?

—És una iniciativa important per ajudar a assolir la màxima participació ciutadana possible en la vida pública. La idea és que quan s'elabori una nova llei, podran intervenir davant dels grups parlamentaris algunes persones que bé estiguin afectades per la norma o bé tinguin una qualificació que els permeti aportar una opinió de pes.

«Els informatius d'IB3 s'han de fer totalment en el registre lingüístic que recomana la UIB, que és el formal»

—En què concretarà la Transparència?

—Farem una llei de Transparència per fer nítid davant dels ciutadans què fan les institucions. També crearem una Oficina contra la Corrupció. Són aspectes diferents d'una mateixa línia d'actuació que persegueix oferir a la ciutadania mesures concretes per millorar la participació popular en la vida política i fer més transparent l'actuació dels polítics.

—Parlant de transparència, el regidor d'aquest departament de l'ajuntament de Ciutadella, en mans de l'esquerra, va anunciar que restringiria l'accés dels periodistes als regidors a una sola hora al dia. Li sembla una manera de ser transparent?

—No sempre és fàcil la relació entre polítics i periodistes. Ara estic en una banda i abans he estat a l'altra i veig que és una relació complicada. Però no dubto del seny de la batllessa Joana Gomila per reconduir la situació cap al sentit comú i que, així, es pugui arribar a un acord satisfactori per a totes les parts.

—Quins són els mínims que e posa per acabar la legislatura satisfeta?

—No sé si l'acabaré i és possible que satisfeta no hi estigui mai. Però considero quatre objectius bàsics perquè són molt importants: normalitzar IB3 i fer una nova llei de ràdio i televisió pública, impulsar la llengua perquè se'n incrementi l'ús social, obrir l'Oficina contra la Corrupció i aprovar la llei de transparència. •